

Nový pastoračný a evanjelizačný plán Katolíckej cirkvi na Slovensku

Konferencia biskupov Slovenska schváli v jeseni nový pastoračný a evanjelizačný plán Katolíckej cirkvi na Slovensku do roku 2013. Dokument dostáva v týchto týždňoch svoju konečnú podobu. Zapracované sú doň i pripomienky Svätého otca, ktoré odznali pri nedávnej návšteve slovenských biskupov v Ríme.

Predchádzajúci pastoračný plán, ktorý vydala Konferencia biskupov Slovenska

Bol na roky 2001 až 2006. Nový je stále podľa slov hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozefa Kováčika v štádiu prípravy.

„Do pastoračného plánu podľa rozhodnutia biskupov budú včlenené aj pripomienky a povzbudenie z návštevy At liminy apostolorum, predovšetkým z listu Svätého otca a tak isto bude na žiadosť diecéz-

nych biskupov doplnená ďalšia oblasť plánu, ktorou bude formácia kňazov.“

Generálny sekretár Konferencie biskupov Slovenska Marián Chovanec je ešte konkrétnejší.

„Pastoračný plán, ktorý máme schvaľovať tento rok v októbri bude mať zapracované práve tieto pripomienky, ktoré nám dal Svätý otec. A tieto úlohy, zamerať sa na mládež, na duchovné povolania, na ochranu štatútu rodiny a pomôcť aj v sociálnych otázkach, tieto úlohy máme v pláne ďalej plniť.“

Rok 2013 nie je vybraný náhodne ako posledný rok tohto pastoračného plánu. Vtedy si totiž budú kresťania u nás pripomínať 1156 výročie príchodu svätých Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu.

Miroslav Lyko,

Rádio Lumen, 17:30, 7.7.2007

Kardinál priniesol pápežovo požehnanie

Slávnostnou odpustovou svätou omšou, ktorú pred Bazilikou Navštívenia Panny Márie celebroidal kardinál Jozef Tomko, včera vyvrcholila Levočská púť na Mariánskej hore v Levoči. Kardinál Jozef Tomko vo svojej kázni zdôraznil najmä úlohu a význam tradičnej rodiny.

V kázni upozornil aj na úlohu médií, hlavne verejnoprávných, ktoré by mali byť viac otvorené aj pre „katolícky svet“. Zhromaždeným veriacim zároveň odovzdal pozdrav a požehnanie

od pápeža Benedikta XVI. Tohtoročná Levočská púť sa začala už minulú nedeľu. Program na Mariánskej hore pokračoval celý týždeň, do ktorého zapadol aj sviatok Cyrila a Metoda. Okrem veriacich zo Slovenska sa na Levočskej púti zúčastnili aj pútnici z Albánska, Francúzska, Nemecka, Poľska, Českej republiky, Maďarska a ďalších krajín. Podľa organizátorov sa na tohtoročnej púti zúčastnilo vyše 400 000 veriacich.

JÁN FELIX

Šport, 9.7.2007

Pápež na dovolenke

VATIKÁN- Pápež Benedikt XVI. dnes odcestuje na dovolenku do metečka Lorenzago di Cadore v talianskych Alpách, kde bude oddychovať 18 dní. Toto miesto si obľúbil aj jeho predchodca Ján Pavol II., ktorý tu trávil väčšinu svojho voľného času.

„Pobyt v Dolomitoch, kde budem mať viac času na modlitby a úvahy,

bude pre mňa zrejme prospešný aj zo zdravotnej stránky. Každému želám, aby v rámci dovolenky a kontaktu s prírodou mohol načerpať dostatok psychickej a fyzickej energie do ďalšieho života, „ povedal pápež.

To, či sa mu v Alpách podarí chytiť aj bronz, uvidíme 27. júla, keď sa vráti do Vatikánu. (tasr), Nový čas, 9.7.2007

Kolumbia protestuje proti únosom

BOGOTA. V Kolumbii vo štvrtok demonštrovalo viac ako milión ľudí. Protestovali proti únosom ľudí, ktoré tam sú desaťročia na dennom poriadku.

V rukách únoscov je podľa organizácie País Libre asi tritisíc ľudí. Rebeli ohrozujú životy Kolumbijčanov už viac ako 40 rokov. Za väčšinou únosov je najväčšia ľavicová gerila v krajine Revolučné ozbrojené sily Kolumbie (FARC). Únosmi sú však známe aj Národná oslobodenecká armáda (ELN) a ultrapravicové polovojenské skupiny. Demonštráciu zorganizovala kolumbijská vláda spolu s katolíckou cirkvou.

FARC totiž nedávno oznámili, že 11 poslancov, ktorých držali v zajatí, zahynulo pri prestrelke. Prezident Álvaro Uribe ich však obvinil z vraždy. Tvrdí, že v čase, keď zomreli, sa v oblasti nekonala žiadna vojenská operácia, pri ktorej by mohlo prísť k streľbe. (jah, čtk)

SME, 7.7.2007

Tomko apeloval na sudcov

SUDCOVIA Ústavného súdu budú už na jeseň rozhodovať o interupčnom zákone. Práve preto počas Levočskej púte, ktorej tradícia sa začala už pred 760 rokmi, na nich apeloval kardinál Jozef Tomko. „Aby im Duch Svätý osvietil myseľ,“ povedal. Kritike podrobil aj súčasnú spoločnosť, ktorá sa viac zaoberá majetkami a duchovné otázky si nevšímá. Podľa kardinála rozklad rodín môže zapríčiniť aj rozklad národa. Nevyhol sa ani medializovaným informáciám o niektorých biskupoch a kňazoch. Tomko si myslí, že ich cieľom je zničiť dôveru veriacich voči cirkvi a oslabiť jej jednotu. (ms)

Plus jeden deň, 9.7.2007

Každoročná púť na Mariánsku horu v Levoči

Levoča patrí do zoznamu 20 svetových pútnických miest, v ktorom je zapísané vždy jedno najvýznamnejšie posvätné miesto tej-ktorej krajiny. K Lurdám či Mekke sa takto zaradila aj tradičnú púť na Mariánsku horu. Tohtoročná, ktorá sa začala dnes, je zasvätené 760. výročiu existencie tohto vzácného pútnického miesta. Viac povie Ivana Ratkovská.

Púť na Mariánsku horu absolvujú každý rok stovky veriacich, ktorí prechádzajú Alejou Jána Pavla II. Mariánska púť má pre každého iný, osobitý význam. Hovoria o tom samotní pútnici:

„V tom divokom svete je tu dosť pokoja.“

„My ideme z Bardejova a išli sme od stredy, až do dnes.“

„My sme prišli z Fričoviec, išli sme peši 60 km.“

„Veľmi veľa pre mňa to znamená, lebo ja už 15. rok chodím každú prvú sobotu.“

Význam päte na Mariánsku horu priblížil levočský dekan František Dluhoš.

František Dluhoš, levočský dekan: „Tí ľudia každý rok tu prinášajú svoje radosti, bolesti, prosia o uzdravenie telesné i duševné. Zo Slovenska z každého kúta, okrem bežných pútnikov, aj vojakov, ktorí prídu zo 7 krajín, taktiež mládežníci a množstvo procesií.“

Mariánsku horu navštívil po prvýkrát v histórii aj biskup z francúzskych Lúrd, Mons. Jacques Perriér. Levoču vníma ako jedno z najvýznamnejších pútnických miest v Európe.

Mons. Jacques Perriér, biskup: „Veľmi mi záleží na tom, aby sa spojenia medzi mariánskymi pútnickými miestami utužovali.“

Na Mariánskej hore síce nebol oficiálne uznaný žiaden zázrak, stala sa ale miestom záchranu obyvateľov Spiša počas vpádu Tatárov a významným pevnej viery Slovákov.

Ivan Chalupický, historik: „Počas 40 rokov komunizmus práve tá Mariánska hora mnohých ľudí udržala vo viere. A to bol tiež malý zázrak. **Rádio Slovensko, 7.7.2007**

Dokument o tradičnej latinskej omši

Vatikán vydal dlho očakávaný dokument pápeža Benedikta XVI. o tradičnej latinskej omši. Duchovní budú môcť celebrowať omšu aj v latinskom jazyku. Takzvanú tridentskú omšu, počas ktorej stojí kňaz chrbtom k veriacim a čelom k oltáru a hovorí po latincky, zrušili po druhom vatikánskom koncile v 60. rokoch. Pápežovo rozhodnutie by mohlo priniesť kritiku zo strany Židov. Niektoré židovské organizácie sa už ozvali. **STV, 19:30, 8.7.2007**

STV prerušila omšu z Nitry, po sťažnosti ju zopakuje

Prenos zo štvrtkovej omše na Nitrianskom hrade ukončila STV predčasne počas záverečného príhovoru pápežského nuncia Henryka J. Nowackého. Poslanec KDH Peter Gabura to označil za necitlivé.

Hovorkyňa STV Želmíra Habánová povedala, že televízia nechcela narušiť programovú štruktúru,

ktorá popoludní pokračovala priamym prenosom zo slávností Cyrila a Metoda na Devíne.

Dohodnutý 85-minútový prenos bol v tom čase už predĺžený o štvorminútovú rezervu.

Reprízu záznamu odvysielala STV, aj na základe sťažnosti, dnes na Dvojke. **(zu), SME, 7.7.2007**

Poslušný riaditeľ Hreha

Šéf STV zrejme skáče, ako na neho kto zapíska. Najnovšie na neho vybehol kádehák Peter Gabura a on poslušne sklopil uši. „Navrhujem, aby jedno z prijatých opatrení bolo verejné ospravedlnenie vedenia STV apoštolskému nunciuovi Henrykovi Józefovi Nowackému a slovenským kresťanom,“ vyhlásil včera kontroverzný poslanec KDH Peter Gabura.

Naštvalo ho totiž, že STV prerušila priamy prenos z omše v Nitre vo chvíli, keď rečnil pápežov vyslanec Nowacki.

No a zdá sa, že šéf STV Radim Hreha si opäť dal povedať.

„Keďže máme natočený celý pre-

nos z omše, odvysielame ho ešte raz v sobotu o 14. 25 hodine. Bohužiaľ, nemohli sme odvysielat' celý prenos, musíme totiž dodržiavať programovú disciplínu. Predĺženie vysielania by zasiahlo ďalší prenos z oficiálnych slávností Cyrila a Metoda na Devíne,“ vysvetlila nám hovorkyňa STV Želmíra Habánová. Tvrdí však, že reakcia STV nijako s Gaburom nesúvisí.

Pripomeňme, že pred mesiacom sa televízia verejne ospravedlnila Kataríne Tóthovej za to, že humorista Dano Dangl priravoval v relácii Hit storočia ústavu ku Kámasútre. **(sita, mš)**

Plus jeden deň, 7.7.2007

Lákadlom gemerskej trasy gotickej cesty sa stane gotický kostol v Rimavskom Brezove

Lákadlom gemerskej trasy gotickej cesty by sa už v nasledujúcej letnej turistickej sezóne mohol stať gotický kostol v Rimavskom Brezove. Na to, aby sa táto trasa uzavrela do komplexného celku chýba tak asi tri štvrté milióna korún na dokončenie opráv stredovekých fresiek v presbytériu rimavsko-brezovského stánku. Žiadosť evanjelickej cirkvi o dofinancovanie projektu nebola vlni na Ministerstve kultúry úspešná. Tento rok sa preto pokúsia získať prostriedky opäť. V prípade, že

peniaze dostanú, práce podľa reštaurátora Miroslava Janšta ukončia do budúceho leta: „No momentálne sme zhruba v polovici našich prác, teraz by práve mala začať tá čistejšia, krajšia výtvarná robota, momentálne sme v štádiu po odkrytí, vytmelení týchto nástenných malieb, nasleduje ďalšia etapa, kde sa už vlastne sčeluje ten povrch tých miest, ktoré boli zničené, ktoré boli vypadnuté a postupne sa výtvarne sčelujú farbami, aby sa dosiahol jednotný výtvarný dojem.“ **Rádio Lumen, 7.7.2007**

Pápež sa vracia do minulosti

Benedikt XVI. povolil návrat starej latinskej omše. Sklamal tým aj časť cirkvi

Vatikán vyšiel v ústrety tradicionalistom v rímskokatolíckej cirkvi a povolil širšie celebrovanie omše. Zahŕňa aj modlitby za obrátenie židov.

Židia by sa mali obrátiť na kresťanstvo. Aj o tom sa hovorí v starej latinskej omši, takzvanom tridentskom obrade, ktorej širšie celebrovanie Benedikt XVI. v sobotu povolil.

Druhý vatikánsky koncil v polovici 60. rokov používanie starodávnej omše významne obmedzil. Na jej slúženie doteraz kňazi potrebovali povolenie od diecézneho biskupa.

Krok späť

Pápeža od kontroverzného rozhodnutia neodradili ani protesty niektorých katolíckych kruhov najmä v Nemecku a vo Veľkej Británii, ktoré ho vyzvali, aby starú omšu opäť nepovoľoval. Chápu to ako krok späť.

„Akákoľvek liberalizácia používania tejto omše môže vyslať nešťastný signál, že Rím už viac reformy Druhého vatikánskeho koncilu nepodporuje a môže dodať odvahu tým, ktorí chcú vrátiť čas,“ povedal brightonský biskup Kieran Conry pre denník Daily Telegraph.

Reformu Druhého vatikánskeho koncilu nazval pápež Ján XXIII. zmodernizovaním.

Koncil tiež povolil slúženie omši v národných jazykoch a zavrhol myšlienku kolektívnej viny židov za Kristovu smrť.

O zlepšenie vzťahov medzi židmi a kresťanmi sa neskôr zaslúžil pápež Ján Pavol II. Ako prvá hlava katolíkov navštívil synagógu v Jeruzaleme a pomodlil sa pri Múre nárekov. Ten považujú židia za jedno zo svojich najsvätejších miest.

Návrat k starej omši teraz môže vzťahy medzi židmi a Vatikánom ohroziť.

Kontroverzná modlitba

Pôvodný Rímsky misál (liturgická kniha) pápeža Pia V. bol tesne pred konaním Druhého vatikánskeho koncilu v roku 1962 reformovaný. Text modlitieb za židov počas Veľkej noci bol značne zjemnený, i keď zmysel ostal: „Modlime sa za

židov, aby Boh a Pán náš ráčil im zjaviť svoju tvár, aby aj oni spoznali Vykupiteľa všetkých, Ježiša Krista, Pána nášho.“

Návrat modlitieb odsúdili židovské organizácie na celom svete. „Považujem to za nie šťastnú reakciu Vatikánu. Je v rozpore s tým, čo robil i medzi židmi rešpektovaný pápež Ján Pavol II. Nepotrebuje, aby sa iné konfesie snažili presvedčať nás o svojej náboženskej predstave,“ povedal pre SME Jaroslav Franek, hovorca Ústredného zväzu Židovských náboženských obcí na Slovensku.

Benedikt XVI., ktorý ešte ako nemecký kardinál Joseph Ratzinger strážil kresťanské dogmy v Kongregácii náuky viery, obavy považuje za neopodstatnené. „Čo skoršie generácie považovali za posvätné, ostáva posvätné i pre nás,“ hovorí.

Za plnšie kostoly

Prezident kresťanskej organizácie Una Voce America Michael Duggan s ním súhlasí. „Tradičná omša je skutočný klenot cirkevného dedičstva a Svätý Otec urobil najdôležitejší krok k tomu, aby ju veriaci mohli poznať.“

Ultradicionalisti za posledným krokom pápeža stoja. „Za Druhý vatikánsky koncil bolo treba zaplatiť strašnú cenu,“ napísal ešte pred dvoma rokmi britský historik Eamon Duffy. Preklady z latinčiny boli často veľmi povrchné, čo ovplyvnilo celú liturgiu. Duffy tvrdí, že mystická predkoncilová omša je nádejou pre „plnšie“ kostoly.

Tridentská omša

Liturgia podľa Rímskeho misála z roku 1570

Tridentská sa nazýva podľa Tridentského koncilu z polovice 16. storočia

Celebrovaná v latinčine, kňaz je obrátený tvárou k oltáru

Po Druhom vatikánskom koncile po roku 1969 vydal pápež nový Rímsky misál

Ján Pavol II. povolil sláviť staré omše podľa misála z roku 1962 s povolením biskupa

Benedikt XVI. používanie starej latinskej omše zliberalizoval

Lucia Michalková, SME, 9.7.2007

Na púť do Levoče prišlo 400-tisíc veriacich

Na púť do Levoče, ktorá vyvrcholila včera slávnostnou svätou omšou, prišlo za osem dní viac ako 400-tisíc ľudí. Slávnostnú odpustkovú omšu celebraval pred Bazilikou Navštívenia Panny Márie kardinál Jozef Tomko. Kardinál vo svojej kázni zdôraznil najmä úlohu a význam tradičnej rodiny. Vyzval na ochranu ľudského života ešte pred narodením. Minulý týždeň v pondelok, v deň Sviatku Navštívenia Panny Márie, prišlo na Mariánsku horu do Levoče vyše 50-tisíc veriacich. Do programu púte zapadol aj Sviatok Cyrila a Metoda. Okrem veriacich zo Slovenska sa na Levočskej púti zúčastnili aj pútnici z Albánska, Francúzska, Nemecka, Poľska, Českej republiky, Maďarska a ďalších krajín. SITA, PRAVDA, 9.7.2007

Levoča: kardinál vyzdvihol rodinu

Levočská púť vyvrcholila v nedeľu na Mariánskej hore svätou omšou, ktorú celebraval kardinál Jozef Tomko. Vyzdvihol význam viery, manželstva a rodiny. „S rozkladom rodiny prichádza úpadok a rozklad národa,“ zdôraznil kardinál.

Mariánska hora patrí k dvadsiatke najväčších pútnických miest v Európe, akými sú Lurdy, Fatima či Czenstochowa. Na tohtoročnej, už 760. levočskej púti sa zúčastnilo vyše 400-tisíc veriacich. (tasr), SME, 9.7.2007

Futbalisti nebudú môcť demonštrovať svoju vieru

Veriaci futbaloví profesionáli už v budúcnosti nebudú môcť pri zápasoch demonštrovať svoju vieru.

Medzinárodná futbalová federácia (FIFA) upresnila svoje pravidlá v súvislosti so zákazom hesiel, ktoré hráči často verejnosti predvádzali, lebo ich mali napísané na tričkách pod dresmi. Popri náboženských sú od budúcej sezóny zakázané aj politicky motivované posolstvá a odkazy.

Frankfurter Allgemeine Sport, 13.7.2007

Pútnická slávnosť katolíckych veriacich na Slovensku

Slávnostnou svätou omšou vyvrcholila na Mariánskej hore v Levoči najväčšia pútnická slávnosť katolíckych veriacich na Slovensku. Prihlásila sa odtiaľ Ivana Ratkovská.

Pútnická slávnosť vyvrcholila omšou, ktorú celebroidal kardinál Jozef Tomko. V kázni kritizoval nahľadovanie stability rodiny, či túžbu po materiálnych hodnotách.

Kardinál Jozef Tomko: „Ako keby len kapitál a peniaze mali právo rozhodovať o tom čo je dobré a čo zlé.“

Apeloval na sudcov, ktorí by mali v septembri rozhodovať na

Ústavnom súde vo veci interrupcií.

Kardinál Jozef Tomko: „Lebo to je veľmi dôležité rozhodnutie.“

Cirkevní predstavitelia poukázali aj na množiace sa útoky na biskupov a kňazov, ktoré majú na štrbiť dôveru veriacich. Kardinál priniesol aj posolstvo od Svätého otca Benedikta XVI.

Kardinál Jozef Tomko: „Ponajprv požehnanie, no a pozdrav. To som aj odovzdal. Tu je pravý duch Slovákov a Slovenska.“

Rádio Slovensko, 18:00, 8.7.2007

Kardinál Tomko apeloval na ústavných sudcov

Na Mariánskej hore v Levoči dnes vyvrcholila najväčšia púť na Slovensku. Veriaci sa na ňu schádzali niekoľko dní. Hlavným celebrantom bol kardinál Jozef Tomko. V kázni kritizoval konzumný spôsob života a zdôraznil význam tradičnej rodiny. Kardinál poprosil Boha, aby osvietil ústavných sudcov pri septembrovom rozhodovaní o interrupciách.

Redaktor: „Na Mariánskej hore sa konajú púte už 760 rokov. Ľudia sem chodili aj v časoch, keď to bolo zakázané.“

František Tondra, predseda Konferencie biskupov Slovenska: „Kňazi, ktorí nedostali súhlas, spovedali po lese a kdekade.“

Redaktor: „Pre veriacich znamená púť na Mariánsku horu veľa.“

Veriaci: „Vieru, nádej.“

Veriaci: „Vyprosenie nejakých svojich túžob a poďakovaní.“

Veriaci: „Poďakovať sa Panne Márii za všetko, čo pre mňa urobila.“

Redaktor: „Kardinál Jozef Tomko priniesol účastníkom levočskej púte dar od Svätého otca.“

Kardinál Jozef Tomko, exprefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov: „Požehnanie.“

Redaktor: „Vo svojej homílii bol kardinál kritický voči silám, ktoré podľa neho rozkladajú rodinu, médiám, ale aj Ústavu pamäti národa.“

Kardinál Jozef Tomko, exprefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov: „A veru mnohí aj trpeli. Lenže tí sa nedostali do zápisov pamäti národa. Akú pamäť národa vám ktosi chce predstaviť?“

Redaktor: „Kardinál komentoval aj dianie okolo interrupčného zákona.“

Kardinál Jozef Tomko, exprefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov: „V septembri bude Ústavný súd Slovenskej republiky prejednávať zákon o interrupcii. Naša ústava pekne tvrdí, ľudský život je hodný ochrana už pred narodením. My prosíme Boha, aby osvietil ústavných sudcov, aby rešpektovali a vysvetľovali túto ochranu v duchu preambuly celej ústavy.“

Kardinál Jozef Tomko, exprefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov: „Ja som len povzbudil, aby sme sa modlili za nich, aby im Duch svätý osvietil mysle.“

Redaktor: „Ľudia si na Mariánsku horu priniesli svoje radosti, ale aj starosti. Mnohí z nich odchádzajú plní nádeje. A to je už 760 rokov zmyslom Mariánskej púte. Jozef Slivenský, TA3.“

Alžbeta Rajtková: „Ešte dodajme, že reakciu hovorca ústavného súdu Štefana Németha sa nám nepodarilo získať, pretože celé popodľudnie nedvíhal telefón.“

TA3, 18:45, 8.7.2007

Stretnutie rodákov na Zvale

Stretnutie rodákov na Zvale sa koná tradične každý rok ako spomienka na odpustovú slávnosť svätého Petra a Pavla, ktorým bol zasvätený Zvalský chrám, skôr než ho pre výstavbu vodného diela Starina zbúrali. Informuje košický apoštolský exarcha Milan Chatur, ktorý tu každoročne pre svojich krajanov slúži archierejskú svätú liturgiu.

Milan Chatur, košický apoštolský exarcha: „Práve na tomto mieste kde stála kedysi cirkev teraz stojíme, povedal som veriacim v homílii a pripomenul som im. Títo dvaja, ktorých cirkev vyhlásila za stĺpy cirkvi, Peter a Pavol neboli jednoliati ľudia. Napriek tomu, že títo dvaja ľudia pochádzali z dvoch rozličných spoločenských vrstiev, patria spolu a oni dvaja nehovorili, že my si nemáme čo povedať, tak ako si hovoria dnes ľudia, ktorí sú z rozličných spoločenských vrstiev. Totiž nerovnakosť spoločenského zadelenia, alebo nerovnakosť vzdelania nesmie byť príčinou ani vnútri cirkvi príčinou toho, aby si ľudia nechceli porozumieť.“

Napriek tomu, že povahy Petra a Pavla boli rôzne, nikdy to nespôsobilo takú roztržku, žeby sa rozišli a nehorlili spoločnú vec, šírenie Kristovho učenia. Následne vladka Milan cez príklad týchto svätcov oslovil svojich rodákov.

Milan Chatur, košický apoštolský exarcha: „Bratia a sestry aj vy ste sa tu stretli ako ľudia z tej istej obce. Teraz ste sa rozišli do rozličných miest a na rozličné miesta tohoto sveta. Zažívate rozličné prostredia a zažívate rozličných ľudí. To nesmie byť príčinou toho, žeby ste si vy nedokázali porozumieť so všetkými tými, veď tu nás niekto musí spájať, tam kde sme. Či sme v Humennom, Snine, Prahe, Bratislave, všetkých nás môže spájať Kristus. A potom tak Peter ako aj Pavol dokážeme vydať pred týmto svetom svedectvo viery a evanjelia.“

Daniela Pirschelová
Rádio Lumen, 8.7.2007

Levočská púť

Na Mariánsku horu prichádzali počas tohto víkendy veriaci nielen z celého Slovenska, ale aj z ostatných európskych krajín. Celotýždňovú Levočskú púť dnes ukončila slávnostná omša. Zúčastnilo sa na nej asi pol milióna ľudí.

Levoča očakávala tento víkend najväčší príchod účastníkov púte. Veriaci z desiatich krajín sa tento rok stretli v rekordnom počte. Viac sa ich zišlo len pred 12 rokmi, keď na Mariánsku horu zavítal pápež Ján Pavol II.

Mons. František Dluhoš, levočský farár: „Teraz spokojne poviem, že 600 000.“

Záverečnú omšu celebraval kardinál Jozef Tomko. Veľkú kritiku vzniesol na doposiaľ stále otvorenú otázku interrupcií.

Kardinál Jozef Tomko: „Plod nie je kus matkinho mäsa ako sú mandle, to je už osobitný život.“

Vo svojej kázni tiež poukazoval na negatívny vplyv západných kultúr.

Kardinál Jozef Tomko: „Zo západu sa berie len to zlé, čo privádza práve tú západnú civilizáciu do úpadku.“

Levočská púť mala pokojný priebeh. Polícia vážnejšie prípady nezaznamenala. Viac práce však mali zachranári. Priamo na Mariánskej hore poskytovali pomoc až v 40 prípadoch.

MUDr. Anton Paľovčík, lekár záchranej služby: „Najčastejšie sú to kolapsy. Je to následkom toho, že počasie je aké je, po tie dva dni vysoké teploty.“

Mariánska hora je miesto, kde sa každoročne koná najmasovejšia púť na Slovensku. Tento rok na ňu zavítali veriaci po 760. krát. **Dominika Lukáčová**
TV Markíza, 8.7.2007

Náboženské vierovyznanie na Slovensku (v %)

Rímskokatolícka cirkev 68,93
Evanjelická a. v. cirkev 6,93
Gréckokatolícka cirkev 4,09
Kresťanská reformovaná cirkev 2,04
Pravoslávna cirkev 0,94
Iné a neregistrované 1,13
Bez vyznania 12,96
Nezistené 2,99
údaje podľa sčítania ľudu z novembra 2001,

Zdroj: Štatistický úrad
HN, 11.7.2007

Včera vyvrcholila levočská púť na Mariánskej hore

Slávnostnou odpustovou svätou omšou, ktorú pred Bazilikou Navštívenia Panny Márie celebraval kardinál Jozef Tomko, včera vyvrcholila levočská púť na Mariánskej hore.

Kardinál vo svojej kázni zdôraznil najmä úlohu a význam tradičnej rodiny.

V tejto súvislosti odsúdil vykonávanie interrupcií. Práve zákonom o interrupciách by sa mal zaoberať v septembri Ústavný súd.

Jozef kardinál Tomko: „Aby sme sa modlili za nich, aby im Duch Svätý osvietil myseľ. Lebo to je veľmi dôležité rozhodnutie.“

Podľa organizátorov sa na tohtoročnej púti zúčastnilo vyše 400 tisíc veriacich.

Pútnici:

„Je to stále taká posila. Keď má človek duševnú posilu, tak potom aj tá fyzická sila v ňom rastie, takže taký pokoj.“

„Božie požehnanie.“

„Obohatenie duchovné.“

Levočská odpustová slávnosť sa konala pri príležitosti 760. výročia existencie tohto pútnického miesta, ktoré práve v tomto roku zaradili medzi 20 najväčších pútnických miest na svete. **STV2, 18:20 9.7.2007**

Vatikán vydal dlho očakávaný dokument pápeža Benedikta XVI. o tradičnej latinskej omši

Vatikán vydal dlho očakávaný dokument pápeža Benedikta XVI. o tradičnej latinskej omši. Má uľahčiť celebrovanie podľa starej liturgie. Omšu, v ktorej sú modlitby prednášané v latinčine, zrušili modernizačnými reformami v 60. rokoch minulého storočia, po vatikánskom koncile. Latinská omša bola dokonca na istý čas úplne zakázaná. Pokračuje Anna Šípošová.

Pozorovatelia tvrdia, že pápež chce svojim nariadením zmierniť konflikt s tradicionalistami v katolíckej cirkvi. Miliarde katolíkov na celom svete zároveň odkázal, že jeho gestá dobrej vôle k tradicionalistom sa nemusia obávať. Z radov cirkvi sa totiž ozývajú hlasy, že tento krok môže rozdeliť katolíkov a obrátiť späť ručičky na hodinách reforiem. Vatikánsky koncil totiž nahradil latinčinu v liturgii miestnymi jazykmi.

Hovorí Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Tu práve určitá skupina veriacich a kňazov katolíckej cirkvi túto liturgickú reformu neprijala a dokonca jedna z týchto skupín sa okolo biskupa Lefébra oddelila od katolíckej cirkvi. Teraz je potrebné nájsť určitú cestu návratu alebo ponúknuť ju tým, ktorí po Druhom vatikánskom koncile práve na základe rozkolov liturgie odišli a práve preto sa pápež rozhodol, že znova dá možnosť

sláviť liturgiu podľa starého obradu, ktorý sa používal ešte pred Druhým vatikánskym koncilom.“

V praxi dokument znamená, že katolíci na celom svete sa môžu obrátiť na svojich kňazov a požiadať ich, aby celebrovali omšu v latinskom jazyku. Dokonca si podľa starého latinského rýtu môžu dať krstiť deti a sobášiť sa. Dokument už podrobili ostrej kritike židovské skupiny v USA.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ak tu má niekto výhrady, že je tam niečo antisemitské alebo niečo podobné, no určite to nie je pravda, pretože jednak boli tieto texty zrevidované a jednak sa tam modlí za určitú konkrétnu skupinu, ktorá aj pre kresťanov je vyvoleným Božím ľudom. To znamená, aby ten Mesiáš, Spasiteľ bol prijatý všeobecne na celom svete. Myslím si, že naozaj tu nejaké rozpory sú skôr umelo vyvolávané a určite liturgia nie je týmto kameňom sporu.“

Židovská komunita kritizuje predovšetkým veľkopiťkovú liturgiu, v ktorej sa katolícki veriaci modlia za prestúpenie Židov na kresťanskú vieru.

Pápež Benedikt XVI. však jednoznačne zdôraznil, že táto latinská liturgia sa v rámci obradov nesmie používať.

Rádio Slovensko, 12:00 9.7.2007

Kaczynského urazil kňaz

VARŠAVA (de) - Poľský katolícky kňaz urazil prezidentský pár. Ak sa to potvrdí, hrozia mu tri roky väzenia. Lecha Kaczynského, hlavu štátu, označil „otec Rydzyk“, šéf vplyvného katolíckeho Rádía Maryja za „podvodníka, ktorý podlieha židovskej loby“. Manželka prezidenta Mária Kaczyńska je vraj „čarodějnicca, ktorá je povinná podrobiť sa eutanázii“ (smrti z milosti). To sú podľa týždenníka Wprost autentické výroky kňaza z rádu redemptoristov. Šokujúcu nahrávku riaditeľa rádia, ktoré počúvajú až tri milióny Poliakov, magazín dostal od študenta Vyššej školy pre verejnú a mediálnu kultúru v Toruni, kde kňaz Rydzyk vystúpil v apríli. Po tom, ako ju Wprost publikoval na internete, prokuratúra v Toruni začala vyšetrovanie. Páter by mohol čeliť obvineniu z verejnej urážky hlavy štátu a odsedieť si až tri roky. Wprost chce nahrávku postúpiť aj pápežskej nunciatúre, aby sa o kňazových slovách opäť dozvedel Vatikán. Jeho nacionalistickými a protižidovskými prejavmi vo vysielaní sa už zaoberal.

„Je to provokácia,“ bránil sa včera „otec“ v Rádiu Maryja. „Médiá to umelo nafúkli, lebo mne by nikdy nenapadlo, aby som urážal kohokoľvek,“ vyhlásil s tým, že ak by jeho výpoveď aj bola ostrejšia, „treba sa pozrieť na celý jej kontext“.

Wprost tvrdí, že nahrávka je stopercentne autentická; expertízy

totiž potvrdili, že zvukový nosič je originálny a záznam naň nebol vmontovaný.

Uviedol to šéfredaktor magazínu Stanislaw Janecki s tým, že nahrávku mali v redakcii už dávnejšie, ale pre overovanie pravosti s ňou vyšli až teraz.

Časová zhoda s púťou je preto čiste náhodná.

Rydzyk nevyberane kritizoval prezidentovu ženu už na jar. Zarytému odporcovi prerušenia tehotnosti nevoňala jej podpora zákona o interrupcii, ku ktorej môže dôjsť, ak je tehotenstvo výsledkom znásilnenia či incestu, ako aj v prípade ohrozenia života matky.

Rádio Maryja, ktoré má 15 rokov, sa stalo najpočúvanejším v krajine s 90 percentami hlásacích sa ku katolíckej viere. Prispel k tomu aj charizmatický Rydzyk. Aj podpora rádia a jeho poslucháčov pomohla bratom Kaczyńským dostať sa k moci.

Kto je „otec Rydzyk“?

. šéf Rádía Maryja; začínal ako šéf miestnej stanice v Toruni

. zakladateľ mediálneho impéria

. Rádio Maryja, Nasz Dziennik a TV Trwam

. víťazstvo konzervatívco a zvolenie Lecha Kaczynského za hlavu štátu pokladal za „prebudenie poľského národa“.

PRAVDA 10.7.2007

Kalváriu dá do poriadku cirkev

BANSKÁ BYSTRICA. Po desaťročiach chátrania sa takmer 300-ročná banskobystrická kalvária na úpätí kopca Urpín dočká tento rok komplexnej rekonštrukcie. Zabezpečuje ju katolícka cirkev. Pri kalvárii zároveň vyrastie kláštor pre šiestich mníchov karmelitánov, ktorí na ňu budú dohliadať.

Súčasťou obnovy je aj úprava 270-ročnej lipovo-gaštanovej aleje lemujúcej trasu krížovej cesty. Banskobystrický biskup Rudolf Baláž povedal, že obnovu kalvárie by chceli dokončiť ešte v tomto roku, kláštor karmelitánov by mal byť hotový do roka. Predpokladané náklady na celý projekt sú okolo 35 miliónov korún. Banskobystrická diecéza všetko hradí z vlastných zdrojov.

Baláž pripomenul, že rekonštrukcia kalvárie je príspevkom cirkvi k úsiliu Banskej Bystrice získať titul Európske hlavné mesto kultúry v roku 2013.

Súčasťou architektonického riešenia kalvárie je aj nová trasa pre cykloturistov, ktorá obchádza trasu krížovej cesty. rozmer

Kalváriu postavili v 17. storočí jezuiti.

(sita)

SME, 11.7.2007

V Pružine zhorelo miestnemu kňazovi auto

Včera v skorých ranných hodinách zasahovali povážskobystrickí hasiči pri požiari v obci Pružina. Zhorelo tam auto miestnemu farárovi. Podpaľač a motív jeho činu zatiaľ nie sú známe. Polícia tento prípad vyšetruje ako úmyselný trestný čin.

Hasiči boli na miesto požiaru privolaní v skorých ranných hodinách.

Milan Novotný, náčelník HaZZ Považská Bystrica: „Prislušníci došli na miesto požiaru, kde už t vozidlo bolo v štádiu dohárania.“

K takémuto činu mohol byť motivovaný aj niekto z miestnych obyvateľov. Podľa ľudí z obce, kňaz v Pružine nie je príliš populárny.

obyvateľky Pružiny: „Farár si s miestnymi ľuďmi moc nerozumie, že je taký prísny. A farár, čo tu bol predtým, tak bol lepší.“

obyvateľky Pružiny: „Nechodím kvôli farárovi do kostola, ja ho nemôžem odsudzovať.“

V spolupráci s políciou sa hasiči snažili zistiť, čo bolo príčinou požiaru.

Milan Novotný, náčelník HaZZ Považská Bystrica: „Boli stanovené jednotlivé verzie, tieto prešetrujú.“

telefonuje Katarína Hlaváčová, hovorkyňa KR PZ Trenčín: „Polícia vyšetruje prípad ako poškodenie cudzej veci a nedovolené

ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami.“

Požiar, ktorý spôsobil škodu predbežne vyčíslenú na 60 tisíc korún, nebol náhodný.

Katarína Hlaváčová, hovorkyňa KR PZ Trenčín: „Príčinou požiaru bolo úmyselné konanie cudzej osoby.“

Počas posledných dvoch rokov horelo v Pružine niekoľko krát. Auto miestneho kňaza je už druhým v poradí, ktoré za toto obdobie v obci zhorelo. Kňaz sa nám k celému prípadu odmietol vyjadriť.

Ivan Ščipa

TV TA3, 18:00, 11.7.2007

Vatikán: Iba katolíci sú tí praví

Jediná skutočná Kristova cirkev je podľa Vatikánu katolícka.

Vatikán včera vydal dokument, v ktorom označil katolícku cirkev za jediného skutočného nasledovníka Krista. Ekumenická angažovanosť cirkvi podľa dokumentu neznamená, že by sa „zriekla presvedčenia, že je jedinou ozajstnou cirkvou Kristovou“.

Podľa agentúr tak Vatikán uprel protestantom právo nazývať svoje spoločenstvá cirkvami. Kresťanské spoločenstvá, ktoré neuznávajú pápeža, sa podľa neho nemôžu odvolávať na to, že ich cirkevní činitelia sú nasledovníkmi apoštolov.

V uplynulých štyroch dňoch ide o druhý významný text vracajúci sa ku katolíckym tradíciám. V sobotu vydal Vatikán dekrét obnovujúci latinskú omšu. Jej súčasťou je aj modlitba za obrátenie židov na kresťanov.

Včera zverejnený šestnásťstránkový spis pápežskej Kongregácie pre náuku viery potvrdil tézy v kontroverznom texte Dominus Jesus z roku 2000.

Presadil ho vtedajší šéf kongregácie Joseph Ratzinger, ktorý sa predvlni stal pápežom Benediktom XVI. Text vtedy vyvolal v kresťanskom svete vlnu nesúhlasu. Hovorí napríklad, že iba katolícka cirkev dokáže zaistiť spasenie. Jeho potvrdenie včera pobúrilo najmä nemeckú evanjelickú cirkev, podľa ktorej to ohrozí ekumenické zblížovanie.

(čtk, reuters), SME, 11.7.2007

Vojakom sťali hlavy

ISLAMSKÍ militanti na Filipínach zabili 14 vládných vojakov. Tí na ostrove Basilan pátrali po unesenom talianskom kňazovi Giancarlovi Bossim. Pritom narazili na veľkú skupinu islamských ozbrojencov.

Niektorí vojaci boli zabíjajúci pri prestrelke, desať padlo do zajatia a povstalci im odrezali hlavy. (vv)

Plus jeden deň, 12.7.2007

Vatikán našiel správnu cirkev. Katolícku

Vatikán včera vydal dokument, v ktorom označil katolícku cirkev za „jedinú skutočnú Kristovu cirkev“. Fakticky tak zobral protestantom právo nazývať svoje spoločenstvá cirkvami.

„Cirkev môže byť de facto len jedna. Ježiš nezaložil tri, štyri alebo 150 cirkví. Založil len jednu. A ak sa pýtame, kto má všetky atribúty, teda kto siaha až po ten prvý okamih, keď ju založil, tak všetko toto spĺňa len jediná cirkev, a to katolícka,“ vyhlásil pre HN hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Dodal, že cirkvám, ktoré vznikli po 16. storočí, chýba apoštolská postupnosť. „To znamená, že ich kňazi nemôžu dokázať, že boli vysvätení právoplatne biskupmi, ktorých postupnosť siaha až po prvého apoštolu, teda po svätého Petra. Chýba im tak podstatný znak, práve kvôli ktorému je im upieraný názov cirkev ako taká,“ uviedol Kováčik.

Včerajší dokument pápežskej Kongregácie pre náuku viery zdôrazňuje jedinečnosť a prvenstvo katolíckej cirkvi. Potvrdil tak tézy, ktoré sú v kontroverznom texte Dominus Jesus (Pán Ježiš) z 5. septembra 2000. Ten vyvolal v kresťanskom svete vlnu nesúhlasu. Aj na včerajší dokument už prišli odmietavé reakcie, napríklad nemeckej evanjelickej cirkvi.

Sklamanie pre kresťanov

„Je to sklamanie pre všetkých kresťanov. Myslím si, že patríme do jednej všeobecnej apoštolskej cirkvi. Prežívame jednotu v Ježišovi Kristovi ako ostatní kresťania. K tomu nie je potrebná jednota pod pápežom,“ povedal HN svoj názor generálny emeritný biskup evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku Július Filo. Podľa neho sa vedenie katolíckej cirkvi týmto nadraduje a stavia sa proti ekumenickému hnutiu. Vatikánsky dokument však ubezpečuje, že dialóg s ďalšími kresťanskými vierami zostáva „jedinou z priorit katolíckej cirkvi“.

Dokument rieši aj pravoslávnu cirkev, ktorú možno nazývať cirkvou. „Je to sesterská cirkev, keďže má všetky podstatné znaky, ktoré cirkev má mať,“ vysvetlil Kováčik.

Teologický problém

Otázkou ostáva, či dokument nevyvolá „kategorizáciu“ cirkvi a menenie ich názvov. „Toto je teologický problém, to nie je otázka nejakých všeobecných názvov, ktoré zostanú tak ako sú zaužívané, hoci teologicky nemajú právo nazývať sa cirkvou ako takou,“ uviedol Kováčik. Podľa neho však bude záležať aj na tom, ako sa rozdúchajú vášne a ako sa to bude vysvetľovať.

Pavel Achs, HN, 11.7.2007

Zásadnú zmenu zatiaľ nečakajú

Dokument o katolíckej viere ako o jedinej pravej nie je jediným sporným dokumentom za posledné obdobie.

Len v sobotu vydal Vatikán dekrét obnovujúci starú latinskú omšu, ktorá obsahuje aj modlitbu za obrátenie židov na kresťanov. Dekrét vyvolal protesty v celom svete. Aj na dokument o „pravej Kristovej cirkvi“ reagovala Svetová rada cirkví vyjadrením, že „každá cirkev je cirkvou katolíckou“, teda univerzálnou a pravou cirkvou.

Kým predošlého pápeža Jána Pavla II. oceňovala verejnosť aj za jeho ekumenické aktivity, Benedikt XVI. už pri svojom nástupe do úradu vyvolával obavy. Práve on v ro-

ku 2000 ešte ako kardinál vypracoval dokument Dominus Jesus, kde sa písalo o pravej katolíckej viere. Tohtotýždňové vyjadrenie Kongregácie pre náuku viery sa odvoláva práve na tento dokument a vlastne ho len bližšie vysvetľuje.

Predstavitelia cirkví sa zatiaľ smerovania Vatikánu neobávajú.

Predseda slovenského Ekumenického hnutia Jozef Semian hovorí, že „zatiaľ nebadá posun od tolerancie k väčšej arogancii“.

Biskup reformovanej cirkvi Géza Erdélyi si myslí, že hovorí o odklone Vatikánu od dialógu by bolo zatiaľ unáhlené.

SME, 12.7.2007

Časom aj Slovensko začne vymierať

Na konci minulého roka Slovensko malo 5 393 637 obyvateľov. Koľko ich bude mať v roku 2050?

Prognózy vývoja obyvateľstva, ktoré v nedávnej minulosti urobili renomované domáce i zahraničné inštitúcie, sa síce môžu mylíť, ale jedno je isté. Ak nedôjde k nejakej podstatnej zmene populačného vývoja, úbytok obyvateľstva je neodvratný.

Prečo? Predovšetkým preto, že z dlhodobého hľadiska pôrodnosť klesá. Na jednu obyvateľku Slovenska za celý jej reprodukčný vek (od jej 15 do 49 rokov) štatisticky pripadá iba 1,25 dieťaťa a to je málo na to, aby sa populácia sama obnovovala.

Z krajín Európskej únie iba Poľsko malo predvlani nižšiu úhrnnú plodnosť.

Súčasne sa zvyšuje priemerný vek žien pri pôrode, počet detí na jednu rodinu sa znižuje, pribúda spolužití muž a ženy bez sobáša. Mimo manželstva sa vlani narodilo najviac slovenských detí v celej histórii.

Cirkev: Národ, ktorý nemá deti, vymrie

„Je zrejmé, že rodina, ktorá nemá deti, naisto vymrie. To isté sa stane aj s národom, ktorý nemá deti,“ píše sa v najnovšom vyhlásení Konferencie biskupov Slovenska k demografickej situácii.

Slovensko ešte nevymlie, za rok sa viac obyvateľov narodí, ako zomrie. Zatiaľ. To je „dôsledok pomerne mladej vekovej štruktúry obyvateľstva,“ povedal demograf Boris Vaňo.

Slovensko môže ťažiť z prisťahovalectva. V minulom roku migráciou získalo najviac obyvateľov od roku 1994. Do krajiny sa prisťahovalo až o 3854 osôb viac, ako sa z nej odsťahovalo.

„Slovensko je určite stále viac atraktívnou destináciou a postupne sa mení z tranzitnej krajiny na cieľovú,“ povedal Vaňo. Podiel na tom podľa neho má priaznivá ekonomická situácia aj celková spoločenská stabilizácia.

Pochybná štatistika

Vaňo však pripomína, že mnohí, ktorí zo Slovenska odídu, sa z trvalého pobytu neodhlásia, takže skutočný migračný prírastok - kladný rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných - je menší.

Obyvateľov Slovenska teda pribúda najmä vďaka prisťahovalectvu. Takýto vývoj, keď prírastky obyvateľstva majú pomerne nízke hodnoty a počet obyvateľov stagnuje, demografi očakávajú ešte niekoľko rokov. Vraj najneskôr v roku 2015 dôjde k zmene.

„Prirodzený prírastok sa zmení na úbytok, ktorý sa bude postupne prehlbovať,“ píše ministerstvo práce.

Josef Čavojec

Fakty roku 2006

počet obyvateľov 5 393 637
z toho žien 51,46%
z toho mužov 48,54%
na 1000 žien pripadá 943 mužov
detí 16,1%
v produktívnom veku 72%
v postproduktívnom veku 11,9%
počet sobášov 25 939
priem. vek novomanželky 27,9
priem. vek novomanžela 31,0
počet rozvodov 14 007
živonarodení 53 904
zomretí 53 301
prisťahovaní z cudziny 5589
odsťahovaní do cudziny 1 735
prirodzený prírastok 603
celkový prírastok 4457
Zdroj : Štatistický úrad SR

Liptovský Ján má 16 kaštieľov

O titul Dedina roka sa uchádza aj hornoliptovská obec Liptovský Ján, v ktorej je až 16 kaštieľov. Je to najviac na Slovensku. Podľa starostu Juraja Filu v minulosti mali ešte viac zemianskych sídel, ale schátrali a majitelia ich zbúrali. Obec má zachované historické jadro.

„Niektoré z kaštieľov majú pôvodný exteriér, interiér viacerých bol však prestavaný,“ povedal Filo. K najcennejším pamiatkam v Liptovskom Jáne

patri rímskokatolícky kostol zo 14. storočia s organom z roku 1721.

Vyhlasovateľmi súťaže Dedina roka sú Slovenská agentúra životného prostredia pod záštitou ministerstva životného prostredia a v spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska a Spolkom pre obnovu dediny. Do štvrtého ročníka súťaže Dedina roka sa prihlásilo v tomto roku 20 obcí.

(tasr), SME, 11.7.2007

Reštaurátori zachraňujú osemstoročné fresky

V ranogotickom kostolíku z 13. storočia zachraňujú reštaurátori cenné nástenné maľby.

Do konca tohto roka by mali v kostole v Rimavskom Brezove pokračovať práce na záchrane ojedinelých nástenných malieb. Kostol, ktorý je súčasťou južnej vetvy Gotickej cesty by mali verejnosti sprístupniť v budúcom roku.

Predchádzajúce reštaurovanie na konci 19. storočia sa veľmi nevydarilo. Zborová farárka v Rimavskom Brezove Janka Miháliková hovorí, že súčasné práce sú na vysokej odbornej úrovni, prebiehajú pod vedením Miroslava Janšta. „Ak sa nám podarí zabezpečiť prostriedky na pokračovanie prác, nemal by nastať sklz,“ dodala Janka Miháliková.

Ojedinelé biblické výjavy

Na stenách a klenbe pôvodného presbytéria sú vzácne nástenné maľby zo 14. storočia. Pochádzajú pravdepodobne z dielne Majstra Ochtinského, jedného z hlavných pomocníkov Majstra zo Šivetíc. Ochtinský pôsobil na Gemeri predovšetkým v 60. - 80. rokoch 14. storočia a vytvoril tu aj vlastnú školu. Z tohto obdobia zrejme pochádzajú aj fresky kostola v Rimavskom Brezove. Tie boli až do roku 1890 prekryté. „Odkryli ich počas reštaurovania v rokoch 1890 - 1895. Práve tento reštaurátorský zásah však mnohé pokazil,“ dodáva farárka.

Maľby znázorňujú ojedinelé biblické výjavy, čím sa ich hodnota zvyšuje. „Je tu zobrazená napríklad smrť Panny Márie či Ježiš Kristus s dušou svojej matky,“ doplnila Miháliková.

Uhorská pamiatková komisia už krátko po skončení reštaurovania kritizovala, že výraz tvári osôb pri premaľovaní utrpel a poškodené miesta nevhodne premaľovali modrou farbou. „Domaľované časti sa teraz odstránili, takže maľby opäť nadobudli autenticnosť,“ dodala Miháliková.

Ďalšie objavy

Reštaurátori odkryli aj schody do presbytéria, ktoré môžu spresniť datovanie vzniku kostola. Jeho predchodca tu mohol stáť už v polovici 11. storočia. **Kveta Fajčíková**

Vatikán- znepokojil protestantov

Jediná pravá cirkev je katolícka. Toto vyhlásenie Vatikánu vyvolalo vlnu nevôle. Dokument, ktorý schválil pápež Benedikt XVI. dokonca väčšine cirkví upiera aj nárok na to, aby sa volali cirkvami. Protestanti protestujú, katolíci hovoria o nedorozumení.

Napätie spôsobili formulácie, podľa ktorých sa Kristova cirkev stotožňuje s cirkvou katolíckou a reformované cirkvi nemôžu byť cirkvami v pravom zmysle.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ježiš Kristus založil jednu, nie dve, tri alebo 150 cirkví a ak chceme hľadať charakteristiky cirkvi, ktorá ide úplne počiatkom, tak tieto spĺňa naozaj jedine katolícka cirkev.“

Najviac znepokojení sú evanjelici. Menšie cirkevné spoločenstvá hovoria o kroku späť.

Igor Kišš, evanjelický teológ: „Aj mohamedáni hovoria, že oni sú to pravé náboženstvo a vieme kam to vedie.“

Karol Badinský, Cirkev adventistov siedmeho dňa: „Takéto vyjadrenie zaváňa aroganciou a pýchou a to ku kresťanstvu určite nepatrí.“

Jan Hradil, Cirkev československá husitská na Slovensku: „Jak môžem prehlásiť, že biblia, ktorá bola prinesená všetkým, chodte k národom, k pronárodom, je iba moja.“

Vatikán vysvetľuje, že dokument je určený katolíkom. Reaguje len na teologický vývoj.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Po druhom vatikánskom koncile prichádzalo k rôznym výkladom práve náuku o cirkvi.“

Dokumentom sa katolíci podľa niektorých len bránia hromadnému odchodu svojich členov.

Telefonuje Ondrej Prostredník, Ekumenická rada cirkví: „Dokument reaguje predovšetkým na situáciu v Nemecku a Latinskej Amerike, kde sú ľudia, ktorí v ekumenickej otvorenosti zachádzajú ďalej, než ako dovoľuje oficiálna dogmatika katolíckej cirkvi.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ak chceme pokročiť na ceste ekume-

Katolíci: My sme pravá cirkev

Vyhlásenie Vatikánu má podľa protestantov zastaviť túžbu ľudí, aby sa cirkvi zbližovali

Vatikán tvrdí, že katolícka cirkev je jediná pravá Kristova cirkev. Ostatné cirkvi veria, že tento postoj neovplyvní ekumenický dialóg a zbližovanie kresťanských učení.

Katolícka cirkev je jediná cirkev, pretože len ju riadia nástupcovia apoštola Petra, tvrdí vatikánska Kongregácia pre náuku viery v dokumente, ktorý zverejnila v utorok. Ostatné cirkvi sú podľa neho len kultúrnymi spoločnosťami.

„Nezakazujeme nikomu volať sa cirkvou, ale upozorňujeme našich veriacich, v čom je podstata pravej cirkvi,“ povedal hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Podstatou sú podľa kongregácie dve veci - apoštolská postupnosť a pravosť eucharistie.

Apoštolská postupnosť znamená, že kňazov cirkvi vysväcujú biskupi, ktorých v minulosti vysvätili iní biskupi, z ktorých prvých podľa tradície vysvätil ešte apoštol Peter. Keďže kňazi protestantských cirkví vraj nespĺňajú túto požiadavku, ani eucharistia z ich rúk nie je pravá a veriaci cez oblátka a víno neprijímajú pravé telo a krv Krista.

Z kresťanských cirkví, ktoré pôsobia na Slovensku, spĺňajú podmienky kongregácie rímskokatolícka, gréckokatolícka, ale čiastočne aj pravoslávna cirkev. Východným kresťanom venuje dokument samostatnú pasáž.

Nič nové

Dekan Evanjelickej bohosloveckej fakulty Ondrej Prostredník hovorí, že dokument neprináša nové tvrdenia, len opakuje, čo katolícka cirkev hovorí roky. Domnieva sa, že Vatikán dokument zverejnil, aby zastavil tlak zdola od ľudí, ktorí volajú po ekumenickom zbližovaní cirkví. „Silný je najmä v Nemecku a Latinskej Amerike.“

nizmu, je potrebné hľadať aj pravdy, z ktorých sa na prvý pohľad nedokážeme zhodnúť.“

Dokument s podobným obsahom vydal Vatikán už pred takmer desaťročím. V roku 2000 vatikán-

Ekumenické hnutie sa sformovalo po druhej svetovej vojne s cieľom podporovať vzájomné pochopenie medzi cirkvami.

Predseda slovenskej Ekumenickej rady cirkví Jozef Semian hovorí, že cirkvi združené v rade majú iný názor na vec ako Vatikán, ale veria, že ani po takomto vyhlásení sa neoslábí vzájomný dialóg. Naopak, biskup reformovanej kresťanskej cirkvi Géza Erdélyi hovorí, že ak Vatikán nepokladá za pravé všetky kresťanské cirkvi, tak by vyhlásenie „mohlo znamenať aj koniec ekumenického hnutia“.

Odvážna pravda?

Tajomník metropolitnej rady pravoslávnej cirkvi Jozef Novák hodnotí vyjadrenie Vatikánu ako odvážne, pretože „sa nebojí nahlas povedať to, s čím sa aj my stotožňujeme“. Pravoslávni veriaci podľa neho tiež nepokladajú za cirkev jehovistov, baptistov, ale ani protestantov.

Novák hovorí, že „keď si ostatné cirkvi uvedomia podstatu pravej cirkvi, výsledkom ekumenického hnutia môže byť aj zjednotenie cirkví“.

Semian hovorí, že cieľom ekumenického hnutia je zbližovať vierouky, no práve vzhľadom na rozdielne postoje cirkví sa v súčasnosti dialóg zameriava najmä „na to, čo nás spája a v týchto veciach ideme dopredu“.

Kováčik tvrdí, že vyjadrenie Vatikánu o jedinej pravej cirkvi nie je prekážkou, ale naopak príspevok k ekumenickému dialógu. „Myslíme si, že je dôležité hovoriť aj o otázkach, ktoré nás rozdeľujú, nielen o tých, čo nás spájajú. Reakcie by teraz nemali sklznúť do citovej roviny, my sme zadefinovali náš postoj a teraz čakáme na argumenty druhej strany.“

Andrea Hajdúchová
SME, 12.7.2007

ska kongregácia pre náuku viery pod vedením terajšieho pápeža a vtedajšieho kardinála Ratzingera vydala vyhlásenie Dóminus Jezus.

Jaro Barborák
STV, 19:30, 11.7.2007

Slovensko, môžem t'a mať rád

Rečníci vo sviatok vierozvestov nariekali, že mladí nemajú radi Slovensko. Nedodali, aké Slovensko. Prírodné, čo technokrati okliešťujú, právne Slovensko, kde sú ľudia, čo sa nedokážu dovoliť spravodlivosti, detské Slovensko, čo im zrušili príspevok na stravu, nech hladujú, historické Slovensko, čo sa topí v mýtoch namiesto serióznych náhľadov do minulosti. Kultúrne Slovensko, kde padajú románske kostolíky, dopravné Slovensko, kde je kilometer diaľnice pomaly najdrahší na svete?

Na čo vlastne mňajú tí, čo vládnu? Slovenskí lídri, čo na vrchole ich popularity doma nechce kultúra Európa Mečiara EÚ ani NATO, Fica nechcú vlastní, čo si ich nálepku socdem. privlastnil. Zábavné Slovensko, čo nemá ani lunapark, ani múzeum sôch komunizmu ako susedia? Vedecké Slovensko, čo vede venuje menej ako okolité krajiny. Slušné Slovensko, keď nás obklopuje čoraz viac vulgarity a primitivizmu?

Potom nariekali, že STV zrušila priamy prenos púte svätcom, čo sú aj v preambule, počas slov pápežského legáta. Joan Baezovej vytiahli káble, keď vytiahla Ivana Hoffmana na pódium. Títo vypli diplomata. Metódy arogancie zostávajú, pretože vládna tí istí, obsah je iba zdanlivo odlišný. Dohodnuté minúty sa naplnili, vraj ešte štyri pridali a vypli prenos. V prípade tenisu či okresného futbalu, kam vášnivo chodí prezident všetkých občanov, aj Gauliedera by sa to nestalo. Vypnutie si vynútilo nenačkanie programovej štruktúry. Dodajme, že Večerníček je šuvix a túla sa tam ako bezdomovec. V programe nasledovalo: francúzsky romantický film a ikskrát uvádzaný Alžbetin dvor. Načo toľko minút v Nitre, keď poobede bude prenos mimo plánu z Devína s ústavnými činiteľmi. Nuž, tak je to so štátnymi sviatkami. Jedni si ho oslávia na jednom námestí, iní na druhom. Jedni na jednom hrade, ostatní na druhom, veľkomoravskom hradisku. V sobotu však STV odvysielala celú slávnosť v Nitre zo záznamu, už ju do tretice netrúpila posvätná štruktúra. Americký biskup zopa-

koval, ako sa modlili, aby na Slovensku dedičstvo otcov zostalo zachované, keď sloboda a viera trpeli za komunizmu. Ako tam mohli byť vládnuci komunisti prítomní? Zorganizovali si výchovný koncert ako za komunistov, taký civilný a nudný na Devíne. A ešte americký kňaz z tej zlej Ameriky, čo prichýlila toľko Slovákov a pomohla Európe v dvoch svetových vojnách?

Aké Slovensko majú mať radi? To krásne vybudované samá privo-zorna škatuľa? To „kultúrne“, čo mu bytostne prekáža moderna a stopne financie festivalu moderného tanca Bratislava v pohybe? Moderné umenie o slobode, nie o zápečníctve. Tam sa to nehmýri voličmi v prospech povrchných klamárov a egoistických politikov s imunitou. Stopli dotáciu dvojtyždenníku Mosty, pričom česká vláda má naň každoročný grant v rozpočte. Vláda nemá rada menšiny, ani českú, ani kultúrnu, ani deti, ani chorých, ani penzistov. Ani živnostníkov. A už vôbec nie azylantov aspoň niečo vrátiť iným za to, že našich žobrali v slobodnom svete po februári 1948 aj po auguste 1968. Ale ako by mohli, keď sú to komunisti, čo tu vládnu, a aj komunisti boli príčinou emigrácie slušných ľudí?

A nemajú radi kresťanov. Od cirkevnej vrchnosti by viac prospela kritika pomerov na Slovensku s poukazom na príčiny duchovného úpadku.

Sotva niečomu napomôže pravidelná podpora akejkoľvek vláde, len pre rovnováhu medzi oltárom a trónom. Zastať sa slabých a prenasledovaných U nás je iná devíza v prospech zdravého sebavedomia občana ako spomienky na 19. storočie.

Tiež takí Black Sabbath nemajú nič s čiernou mágiou. Medzi starými platňami som našiel bigbitovú poľskú omšu kapely Czerwono-czarny z roku 1972. Skvelá muzika aj s prvkami psychedelického soundu, čo je výrazový prostriedok. Krásna hudba s časťami: Introitus, Kyrie, Gloria, Graduale, Credo, Sanctus, Agnus Dei, Communio, Pastoralki.

Fero Guldan
SME, 12.7.2007

Klenotnica chce byť v zozname UNESCO

Klenotnica Spiša - Levoča sa pre-slávila najmä najvyšším gotickým oltárom na svete (18,6 metra) od svojho rezbára Majstra Pavla v Chráme svätého Jakuba. No je v nej oveľa viac pozoruhodností ešte z čias, keď bola hlavným mestom Provincie spišských Sasov i Spišskej župy a jedným z najvýznamnejších kráľovských miest bývalého Uhorska. Svedčí o tom aj rozsiahle Námestie Majstra Pavla, ktoré je obkolesené cennými historickými objektmi. Pomerne dobre je zachovaný i mohutný hradobný systém. Mesto ho chce vylepšiť a oživiť, preto niektoré bašty z hradieb predalo spoločnostiam, ktoré ich majú zrekonštruovať a využívať v prospech cestovného ruchu. V tomto roku reštaurátori ukončili náročnú a dlhodobú rekonštrukciu veže Kostola svätého Jakuba, ktorá už „svieti“ v plnej nádhere. Oprava stála 27 miliónov Sk a Oblasťný reštaurátorský ateliér v Levoči pokračuje v obnove ďalších častí kostola. Mesto ho chce vynoviť i preto, že sa uchádza o zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Podporilo ho v tom aj Ministerstvo kultúry SR, keď minister Marek Maďarič podpísal s primátorom Miroslavom Vilkovským nominačný formulár na zápis. Levoča si od toho vela sľubuje, pretože v nej nastane výraznejší rozvoj cestovného ruchu. Turisti môžu obdivovať tiež radnicu so zvonnicou či blízkou kľetkou hanby. Pozoruhodný je Thurzov dom so zaujímavou fasádou, Veľký župný dom, Evanjelický kostol, Košická brána, Starý kostol s kláštorom minoritov a rôzne renesančné objekty. Na kopci za mestom stojí kostol Navštívenia Panny Márie, pri ktorom bývajú najväčšie púte na Slovensku. Významný je aj návštevou pápeža Jána Pavla II. v roku 1995. Výlet do Levoče možno spojiť s poznávaním okolitých miest - Popradu, Kežmarku, Spišskej Kapituly, Strážok, alebo Spišského hradu či Vysokých Tatier a Slovenského raja.

PAVOL ERDZIAK
Roľnícke noviny, 13.7.2007